

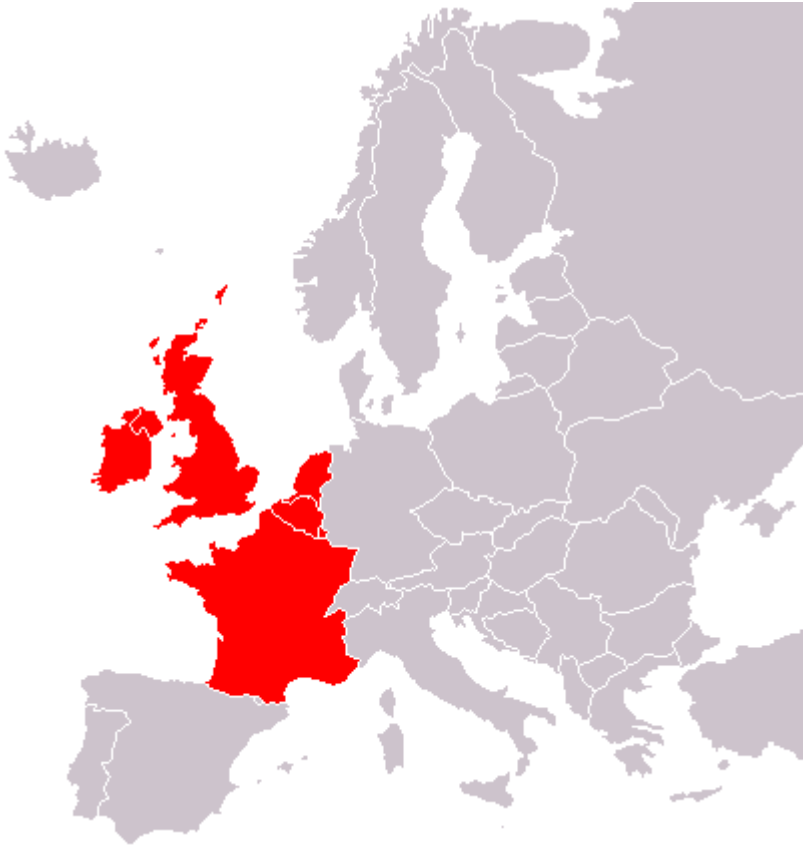
Západná Európa. Spojené kráľovstvo

Základné údaje o západnej Európe:

- rozprestiera sa v blízkosti **Atlantického oceána** a jeho okrajových morí,
- je **najvyspelejšou** časťou Európy,
- povrch je rozmanitý,
- patrí do oceánskej podnebnéj oblasti mierneho podnebného pásma,
- má dostatok zrážok počas celého roka a menšie rozdiely medzi letnými a zimnými teplotami,
- väčšina štátov leží na pevnine, Spojené kráľovstvo a Írsko ležia na ostrovoch.

Medzi štáty západnej Európy patrí:

- **Francúzsko,**
- **Monako,**
- **Belgicko,**
- **Holandsko,**
- **Luxembursko,**
- **Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska,**
- **Írsko.**

Západná Európa

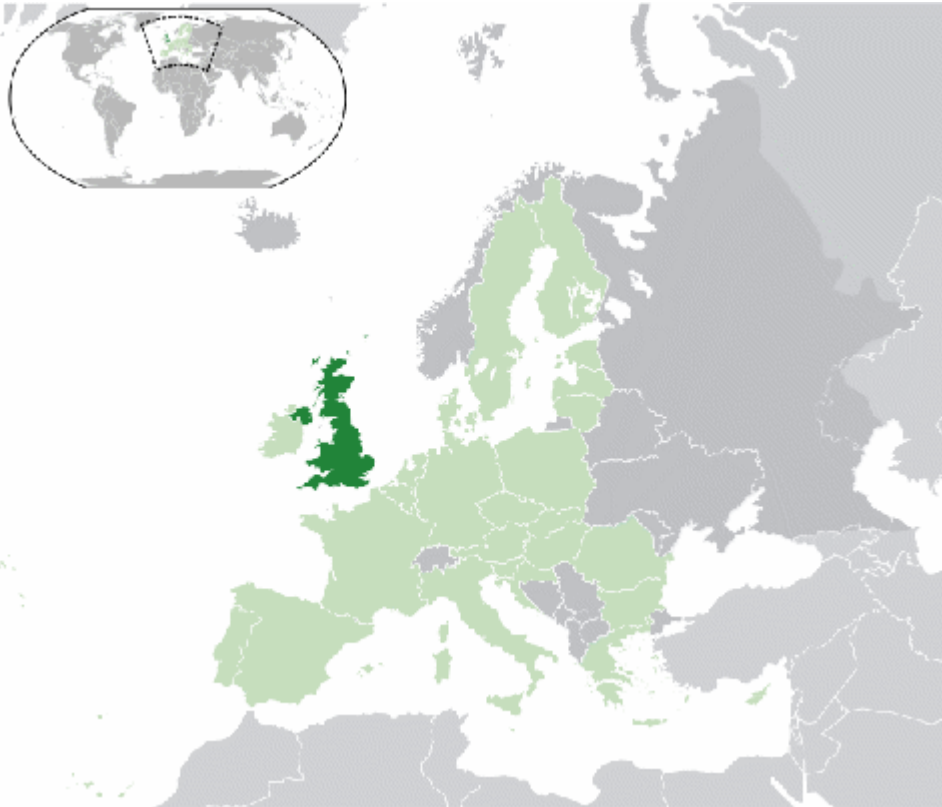
Spojené kráľovstvo

Základné údaje:

- je **konštitučnou monarchiou**,
- celým názvom **Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska**,
- **skladá sa zo štyroch krajín - Anglicko, Škótsko, Wales, Severné Írsko**,
- hlavným mestom je **Londýn**,
- leží na ostrove **Veľká Británia**, viacerých menších ostrovoch a časti ostrova **Írsko**, všetky ostrova sú pomenované jedným názvom **Britské ostrovy**,
- v 17.-19.storočí bola krajina najrozvinutejším štátom sveta,
- britský panovník je formálnou hlavou štátu vo viacerých krajinách, napríklad v Kanade, Austrálii, na Novom Zélande,
- má vlastné tradície, napríklad **pitie čaju**, špecifické športy, napríklad **rugby, poschodové autobusy, kráľovskú rodinu, červené telefónne búdky**,
- úradným jazykom je angličtina.

Poloha a rozloha:

- rozkladá sa v západnej Európe,
- pokrýva väčšiu časť rozlohy Britských ostrovov,
- Britské ostrovy oddeľuje od Európy Lamanšský prieliv,
- Časť Severné Írsko hraničí s **Írskom**,
- jeho rozloha je 244 800 km².

Poloha Spojeného kráľovstva

Povrch a príroda:

- na území Škótska sa rozprestiera **Škótska vysočina** známa divokou a krásnou prírodou, **s najvyšším vrchom celej krajiny Ben Nevis s nadmorskou výškou 1344 metrov**,
- územie pokrývajú jazerá s predĺženým tvarom – známe **Lochneské jazerá**,
- juh Škótska pokrýva **Stredoškótska nížina** tvorená pahorkatinami,
- Severné Írsko je typické hlbokým zátokami,
- severným Anglickom sa tiahne horské pásmo **Pieniny**,
- stredné Anglicko pokrýva rovina,

- pobrežie Severného mora pokrývajú nížiny,
- Wales pokrývajú údolia, trávnaté planiny medzi kopcami a horami.
- najdlhšou riekou je **Temža**, s inými riekami spojená dlhými **prieplavmi**.

Podnebie:

- je ovplyvnené **Atlantickým oceánom a západným prúdením**,
- dostatok zrážok počas celého roka,
- malé rozdiely medzi letnými a zimnými teplotami ovzdušia,
- sneh je iba v pohoriach na severe Veľkej Británie,
- viac veterných dní.

Mestá:

- **Londýn** - je hlavným a najväčším mestom Spojeného kráľovstva, významný medzinárodný prístav na rieke Temža, je sídlom parlamentu, vlády, kráľovskej rodiny, je jedným z troch najväčších európskych miest, má mnoho historických a kultúrnych pamiatok, známe napríklad Parlamentom, Buckinghamským palácom, Katedrálou svätého Pavla a pod.,
- **Birmingham** - je druhým najväčším mestom Anglicka, je známe ako mesto tisícich remesiel, je jedným z priemyselných centier krajiny,
- **Manchester** - je známym priemyselným centrom krajiny, ale aj centrom umenia, vzdelania a nákupné centrum, poznáme ho ako mesto s futbalovým klubom Manchester United,
- **Liverpool** - je kultúrnym centrom krajiny, známe založením skupiny Beatles, je veľkým prístavom, dôležitým pre lodnú prepravu,
- **Glasgow** - je najväčším mestom Škótska a tretím najväčším mestom Spojeného kráľovstva, je finančným, ekonomickým a obchodným centrom Škótska,
- **Oxford, Cambridge** - známe univerzitné mestá.

Londýn - hlavné mesto Spojeného kráľovstva

Glasgow - najväčšie mesto Škótska

Nerastné bohatstvo, hospodárstvo a priemysel:

- v minulosti bol priemysel zameraný na ťažbu domácich surovín, najmä čierneho uhlia, z toho sa odvíjal rozvoj hutníctva a ťažkého strojárstva,
- **v súčasnosti ťažba ropy v Severnom mori,**
- rozvoj automobilového priemyslu - známe značky - **Rolls Royce, Jaguár,**
- výroba nákladných automobilov, ťahačov kamiónov - **Man,**
- výroba lodí,

- výroba a produkcia lietadiel,
- dobre rozvinutý elektrotechnický priemysel,
- výroba spotrebnej elektroniky,
- na vzostupe je aj chemický priemysel,
- veľkú tradíciu má textilný priemysel, no v súčasnosti nestačí konkurovať lacnejším výrobkom dovážaným z Ázie.

Poľnohospodárstvo:

- **prevláda živočíšna výroba,**
- vyniká chovom **hovädzieho dobytka,**
- najväčší význam má **chov oviec,**
- dobre rozvinutý **chov koní** – tradičné britské dostihy,
- vysoká produkcia ovčej vlny a výrobkov z nej,
- veľký význam má výroba mlieka, mliečnych výrobkov, mäsa a alkoholu,
- pestujú sa plodiny menej náročné na teplo,
- významné miesto zastáva pestovanie a produkcia zemiakov.

Obyvateľstvo:

- počet obyvateľov je viac ako 63 miliónov,
- hustotou zaľudnenia patrí k najvyšším na svete,
- väčšiu časť obyvateľov tvoria Briti, ale významné zastúpenie majú aj prisťahovalci a ich potomkovia,
- najviac obyvateľov vyznáva kresťanské náboženstvo, ale zastúpenie má aj moslimské, hinduistické a ďalšie náboženstvá.

Zopakujte si:

1. Popíš polohu a rozlohu Spojeného kráľovstva.
2. S ktorými krajinami Spojené kráľovstvo susedí?
3. Vymenuj a popíš významné mestá Spojeného kráľovstva.
4. Čo vieš o priemysle a poľnohospodárstve Spojeného kráľovstva?
5. Popíš povrch a podnebie Spojeného kráľovstva.
6. Čím je známe Spojené kráľovstvo?

Použitá literatúra:

Ružek. I., Likavský, P.: Geografia pre 8. ročník ZŠ a 3. ročník gymnázií s osemročným štúdiom. VKÚ, akciová spoločnosť, Harmanec, 2011. s. 61-72.

Zdroje obrázkov:

<http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Western-Europe-map.png>

http://en.wikipedia.org/wiki/United_Kingdom

<http://en.wikipedia.org/wiki/London>

<http://en.wikipedia.org/wiki/Glasgow>